Provinc. Librarian25

CANADA.

THE SCANDINAVIAN HOME AND FARM JOURNAL

Arg. XIII — Manitoba: Onsdagen den 12 Juli — N:r 28

Ur norska folkets historia.

En öfversikt af V. N.
Ur Sv. F. Tidn.

Forts.

Med Kristian II (1537—1559) kom i Danmark efter "Grefvefejden" adeln fullständigt till väldet och inlördes reformationen.

Reformationen i Norge yttrade sig först som en utplundring af kloster och kyrkor till förmån för Danmarks skattkammare. Till och med Olaf den heliges relikskrin, 6,000 lod silfver, sändes till Danmark. Den katolska kyrkans inkomster användes till hofföner för danska junkrar och till underhåll af danska studerande, m. m. Därför hade de norska reformatorerna svårt att få tillgångar. Det rådde prestbrist, pänningbrist, brist på altarkärl. Reformerade katolska prester behöllo sina ämbeten till döddagar. Många ovärdiga personer blefvo prester, i det församlingarna, först direkt, sedan genom utsedd komité, själfva valde sin själasörjare. Presterna voro olärde, saknade skolgång, kunde ej skrifva predikningar, kunde knappast läsa upp sådana. De måste förbjudas att använda svordomar från predikstolen. Folket klagade öfver presternas lösaktighet, dryckenskap och råhet. Reformationen infördes med våld, därför blef tillståndet sådant.

Katolicismen kom sent in och gick sent ur det konservativa norska folket. De lutherska presterna betraktades länge som inkräktare. Folket stannade borta från kyrkorna. Vid indrifning af tionde bröt det stundom ut i uppenbar fiendskap. Var presten stark och orädd, fick han respekt. I Danmark gick ryktet, att i Norge slogos alla prester förr eller senare ihjäl. En man i Telemarken, hvilken var son till en bonde, som slagit ihjäl tre prester, bad till Gud, då han var drucken, att ej få dö förrän han slagit ihjäl lika många. Denna den första tiden efter reformationens införande är den råaste i hela Norges historia.

Att Luthers lära ansågs för irrlära, var orsaken till råheten mot presterna. Som bevis på katolskt sinne må anföras, att vissa kyrkor fortfarande ansågos särskildt heliga; till dem vallfärdade folket. Ända upp till 1835 förrättades mirakelgudstjänster med vallfärder i Röldals kyrka på gränsen mellan Hardanger och Telemarken. Kyrkan står ännu i dag. I dess kor förvaras ett förr emaljeradt, nu förslitet krucifix. Vid St. Hansfesten (Midsommardagen) färdades krymplingar och andra sjuka eller deras ombud till kyrkan, där krucifixet i koret under idelig bön och sång från de församlade sågs höljas af "svett" (det vill säga dunster från de många närvarande). Denna svett uppsamlades i dukar och troddes äga helbregdagörande kraft. I forna dar hölls ett stort handelsmöte i flera dagar årligen vid Röldal med dans, kapplöpningar, slagsmål. Sedan blef orten folktom, prestlös, öfvergifven. Men vid St. Hansfesten förrättades mirakelgudstjänsterna, som nämdt ända till 1835, då de af presterskapet förbjödos.

Med reformationen, då den gamla katolska disciplinen upphörde, tog folklifvet en rått hednisk karaktär med brott och vildhet. Kvinnorna i fjällbygderna togo mannens likskjorta med sig, då de foro till bröllop eller gästabud. Forntidens blodshämd satt kvar i folket. Därmed följde den gamla germanska benägenheten för dryckjom. I forntiden druckos mjöd och porsöl. I nyare tid dracks det mycket starkare tyska humleölet, hvaraf i Danmark 6 potter (12 pints) ingick i en mans dagliga kosthåll. En nunna förtärde ensam 14 tunnor öl om året. Öl dracks som vatten. Bränvin användes däremot under reformationstiden blott såsom medicin. På 1520-tiden skref en prest till en norsk biskop, som var sjuk: "Aqvavit hjälper för allehanda krankheter, som människorna måtte hafva invärtes." Sedeslösheten var stor. Reformationen frigjorde folket i ett slag från kyrkligt förmynderskap på en tid, då det ej var moget för slik emancipation. Norges folk kom moraliskt och religiöst skeppsbrott nära.

Norge var ett höfdinglöst folk och blef Danmark underordnadt. Bönderna voro stridbare män och personligen oafhängige, men saknade ledare. Dessutom hyste de lojalitet för den danske kungen såsom de gamle norske kungarnes rättsinnehafvare. Norge var svagt. En dansk-norsk adelsman klagar öfver, att två skepp och tre hundra män lätt kunnat intaga hela Norge. År 1536 lofvade Kristian III den danska adeln att göra Norge till dansk provins. Som sådan blef landet regeradt med danska ämbetsmän och var Europas minsta och svagaste nation.

Kristian III bortgaf norska län till danska adelsmän och valde danskar till domare. Så länge lagarna varit på det gamla språket, voro lagmännen norska. Danska riksråd sändes nu att hålla herredagar (högsta domstol) i Norge. Magnus Lagabötes norska lagar i dansk öfversättning blefvo gällande. Uppror ägde rum i Teletmarken på grund af utländska bergsmäns inkallande för att bryta koppar och silfver. Fem bönder afrättades. Länsherren Christopher Walkendorph i Bergen utdref stadens tyska handtverkare.

Trälasthandeln uppblomstrade. I tidigare perioder hade skogen ansetts värdelös. Isländarne importerade allt timmer fritt från den norske konungens allmänningar. Nu öppnade holländarne intim förbindelse med Norge, hvars timmer och sten i stor skala exporterades att som pålar och stenfot bilda grundvalen för de holländska städerna. Drammen nämnes 1388 som exportort för trä. På holländska kartor öfver Norge utsättas presternas namn, emedan dessa drefvo handel med timmer vid de orter, där de voro bofaste. Kristiamafjorden kallades Zoonwater. Än i dag finnes där ett ställe vid namn Zoon. Från Böhmen infördes en sågkonstruktion, som åstadkom också föråldlad träexport. Norrmännen hade under sitt svaghetstillstånd ej längre förbliivit sjömän, men under förbindelsen med Holland blefvo de det åter. En märklig utvandring till Holland ägde rum; en betydlig del af holländska flottans sjömän under denna glansperiod bestod af norrmän. Trondhjem med 1,200 invånare förbigicks vid denna tidpunkt af Bergen med 4,000 invånare. Marstrand blomstrade med sitt sillfiske upp till en af Nordens mest betydande handelsstäder. Under Kristian III visade sig öfverallt tecken till materiellt framåtskridande.

Under Fredrik II (1559—1588) inträffade det nordiska sjuårskriget, hvilket i grund förstörde det uppspirande välståndet i Norge. Till sjös var Sverige Danmark öfverlägset och utförde under detta krig sina mest lysande sjöbragder.

Den franskfödde krigaren Claude Collart ryckte med svenska trupper in i Jämtland 1564 och lät döda alla dess danska ämbetsmän. Härjande drog han vidare och förmådde Trondhjems borgerskap att svära Erik XIV trohetsed. Han intog hela det nordliga Norge. Hela befolkningen ned till trakten af Bergen kom under Sverige, medan dess land och ägodelar plundrades. St. Olafs lik, kista, hjälm och spira togos. Liket lemnades utplundradt på vägen af den råe franske generalen och återfördes sedermera till Trondhjems domkyrka, där det jordades på en okänd plats. Själfva kyrkan använde Collart som stall för sina hästar.

De norska bönderna hade nu kommit ur askan i elden. Svensk lag infördes, tunga skatter pålades. Collart lefde i sus och dus och lät uppresa galgar att hänga de norska bönderna i. En svensk expedition sattes i gång mot Bergen och en dansk mot Trondhjem. De möttes och i striden gick den svenska under. Collart rymde till fästet Stenvigsholm. Hans krigförningssätt var hvarken bättre eller sämre än den tidens i allmänhet, och nu ädagalade danskar och norrmän å sin sida bevis på stor grymhet. De galgar, som Collart rest utanför Stenvigsholm, fingo nu bära svenskar. Collart, som icke erhöll äskade förstärkningar från den vankelmodige Erik XIV, gaf sig och sändes till Danmark, där han gick okända öden tillmötes.

Snart gjordes ett svenskt anfall på Hedemarken med 6,000 man. En andra här på 6,000 man sändes in i Trondhjems stift, där tre hela socknar sköflades och brändes. Vidare skedde ett svenskt infall i Bohuslän, där Oddevall (Uddevalla) brändes. Utom Jämtland blef ingen landsdel permanent erövring.

År 1566 utbröt pest i Sverige och Norge. Senare var Norge återtergen på ett här nära att komma under Sverige enligt en fullständig plan för dess intagande, som uppgjorts af Erik XIV. Befolkningen i Valders slöt separatfred med Sverige. Svenskarne trängde ända fram till västra stranden af Kristianiafjorden; så långt ha de icke kommit hvarken förr eller senare. Staden Skeen brändes. Upprop sändes till Island att ansluta sig till Sverige. Akershus fästning belägrades af tre afdelningar, men höll sig. Den

Forts. å 7de sidan.

Unions Krisen

Ett telegram från Stockholm i torsdags berättar, att unionsutskottets rapport om den kungliga propositionen afvaktas med stor spänning af folket. Det är nu mindre än förut tal om krig, men harmen öfver Norges beteende sjuder ännu. Problemet med unionens upplösning på ett sätt, som ej förolämpar svenskarna eller utsätter Sverige för fara, medgifves vara ytterst svårt att lösa. Det nämda utskottets rapport väntas ej förrän den 12 dennes.

Ett telegram från Kristiania i torsdags lyder: "Krigspartiet i Sverige har på senare tiden blifvit mindre aggressivt, fastän pressen fortfar att sprida historier, om hotande militära förberedelser i Norge. Dessa historier vinna emellertid allt mindre tilltro, sedan nu Norge förnekat deras sanning. Den krigiska delen af svenska pressen beklagar, att regeringen försöker dämpa riksdagens krigiska tendenser. Sverige har genom en särskild regeringskomité fått varning, att det ej är tillräckligt förberedt för ett krig med framgång. Öfverste Bratt, en framstående svensk auktoritet i militära frågor, har i en svensk tidning offentliggjort en artikel, i hvilken han uppger, att Sverige ej är i stånd att uppställa mer än 80,000 man krigsdugliga trupper mot Norge, under det att Norge påstår sig kunna uppställa 70,000. Artikeln har väckt stort uppseende i Sverige. Den har lugnat sinnena efter sabelrasslarnes skryt, att 450,000 man kunde mobiliseras. De flesta svenska tidningarna tro, att 100,000 man kunna uppställas, men medgifva att det ej är nog.

Trots motionen i svenska riksdagen om ett krigslån på 100,000,000 kronor är den allmänna meningen här (i Kristiania), att Sverige Sverige tröttnat på krigstalet och snart kommer att fråga sig: 'Hvarför börja krig, då vi ej önska unionen?' Emellertid kommer det att dröja en tid, innan svenskarna blifva klara i knoppen. Norges affärer pågå utan störande afbrott. Handeln har tagit uppsving genom utsikten om god skörd. Turisttrafiken är stor. Emellertid äro färre svenskar än vanligt på besök i landet."

Ett telegram från London i torsdags berättar, att engelska utrikesdepartementet fått underrättelser, som tyda på en ny politik från Sveriges sida med hänsyn till unionsfrågan. Enligt denna betraktas Norge som en oberoebde och möjligen fiendtlig stat, hvarför arméns och flottans resurser användas i enlighet därmed. Ingenting vidare behöfs för att förklara ett nödfallslån på 100,000,000 kronor och den omständigheten, att svenska flottan blifvit sänd på öfningar utanför västkusten i stället för som vanligt på Östersjön. Till dess Sverige på något sätt besvarat Norges vidtomfattande förberedelser för krig, skulle det vara löjligt för regeringen i Stockholm att tillkännagifva sin politik gentemot grannriket. Med andra ord: dess diplomati för att tillvinna sig aktning och ha någon utsikt att lyckas måste hafva en synlig kraft bakom sig. För närvarande, enligt de tillförlitligaste uppgifter, synes det som om fredliga inflytanden skulle vinna i Stockholm, men utgången är långt ifrån säker. Båda ländernas armeer och flottor äro nu faktiskt i beröring med hvarandra och det kan uppstå en tvist om Sveriges vilkor, som bringar dem i konflikt med hvarandra. Längre kunna gissningarna ej gå, innan riksdagens specialutskott tillkännagifvit sitt program.

Senast hitkomna tidningar från Norge berätta om massmöten af svenskar i Kristiania.

Det aktiva krigspartiet har fått en representant i generalbefälhafvaren på Gottland, general Björlin, som påminner om de norska gränsbefästningarna och den hemliga mobiliseringen och till sist framställer den frågan: "Hvartill hafva vi i Sverige en här och en flotta, som kosta oss 80 a 90 millioner kronor om året, om de icke skola värna landets ära och trygghet?"

Som ett glas kallt vatten öfver den upphetsade stämningen i hufvudstaden kom trontalet och regeringens underhandlingsförslag. Detta visar sig icke blott i de skarpa uttalandena i de flesta tidningar, utan äfven bland den större publiken. De, som förut varit ifrigast att ropa på kungssången, så snart de satt sig ner på en restaurant, sutto på onsdagen tysta och stilla, såvida de icke tillåto sig att yttra förebråelser mot den monark, de under den maste tiden ägnat en så varm hyllning.

I sin vägran att erkänna Norge som suverän stat har president Roosevelt handlat i öfverensstämmelse med de öfriga stormakterna. Hittills hafva England, Tyskland, Frankrike, Italien och Österrike absolut vägrat att gifva den norska regeringen något erkännande. Ryssland förhåller sig neutralt, och det är ej att undra på, då det i dess politik ingått att se de skandinaviska folken splittrade och att hemligen underblåsa missnöjet med unionen i Norge. Det hålles nämligen före, att svenska regeringen anser ett sådant erkännande som krigsorsak, intill dess Sverige och Norge uppgjort sitt mellanhafvande antingen på fredlig eller krigisk väg.

Under tiden har emellertid den norska statskuppen gifvit ett hårdt slag åt separatiströrelserna i Ungarn och på Irland, ty såväl i Österrike som i England anser man, att vidare medgifvanden i själfstyrelseprogrammet endast leda till samma öde, som nu träffat konung Oscar.

Såsom försiktighetsmått mot ett öfverfall från Norge, hafva några kompanier stationerats vid de tre till Norge ledande järnvägslinierna.

Det nygifta prinsparet mottogs med stor entusiasm i Stockholm förliden söndag. Väldiga folkskaror voro i rörelse, och vädret var strålande.

Det särskilda utskottet, som behandlar regeringspropositionen i unions-krisen, väntas blifva färdigt att rapportera i dag.

Den siste prinsen, som blifvit erbjuden "jobbet" att vara kung eller kronprins i Norge är danske prinsen Karl, men gamle kung Christian synes ej vara vidare upplagd för saken. Konung Edward i England, prinsens svärfader, lär däremot understödja den.

Främmande länders korrespondenter i Stockholm äro förvånade öfver den till det otroliga gränsande liknöjdhet man hyser för unionskrisen. Den krigiska stämningen, som ett tag var på väg att taga god fart, fick genom trontalet och regeringsmotionen en kalldusch, som afkylde grundligt. Såväl kronprinsen som konungen har lyckats bibringa de krigiska andarna den åsikten, att krig bör undvikas, undantagandes om Norge skulle företaga sig något fiendtligt. Dr. Sven Hedin har sändt ut ett passionseradt upprop till svensk-amerikanerna, förklarande att Norge i denna stund är vårt lands enda värkliga fiende, och uppmanar dem att springa till Sveriges hjälp och rycka svenska folkets ur den slöhetens och säkerhetens sömn, som nu synes hafva grip nationen.

GUSTAVUS ADOLPHUS COLLEGE, ST. PETER, MINN.

Dr. J. P. Uhler och Dr. A. Pearson undervisa för närvarande vid statens sommarskolor, den förre i Blue Earth och den senare här i St. Peter. — Dr. E. J. Vickner, prof. G. A. Peterson och prof. E. Bergquist hålla i sommar svensk skola i Winthrop, St. Peter och Cokato, resp. — Prof. E. C. Carlton tillbringar sina sommarferier i västerns vilda bergstrakter, där han i sällskap med en framstående naturvetenskapsman från New York idkar botaniska studier. — President P. A. Mattson är i sommar ständigt stadd på resa i skolans intresse. Senast besökte han Sand Lake och Swedlanda församlingar, där han såsom inbjuden talare var med vid präktiga fester.— Dr. Pearson höll tal vid 4-juli-festen i Scandia Grove. — Vår utmärkte lärare i kemi och fysik, Dr. J. P. Uhler, har erhållit kallelse till lärare i samma ämne vid Augustana College. Lärare, studerande och öfriga skolvänner hoppas och önska innerligen, att Dr. Uhler, trots det förmånliga anbudet, dock blir den skola trogen, där han med sådan utmärkelse och framgång undervisat ej mindre än 23 år. — College-kvartetten, hvars prestationer under sångarfärden genom Södra Dakota mottagits med allmänt bifall, konserterar i Minnesota sålunda: Providence, 14, Clarkfield 15, Fridhem och Swede Home 16, Minneota 17, Montevideo 18, Sacred Heart 19, Rhenville 20, Olivia 21, Swedlanda 22, Hector 23 och Preston Lake den 24 juli.

PARLAMENTET.

Nordväst-billarne undegingo tredje läsningen förliden onsdag. Trots den tryckande värmen voro läktarne väl besatta. Ett tiotal amendements nedröstades. Bland dem var Walter Scotts förslag, som riktades mot C.P.R:s skattefrihet, hvari han begärde af parlamentet, att Nordväst-provinserna skulle få rätt att annullera denna bolagets undantagsställning. Sedan det juridiskt omöjliga uti detta påpekats, nedröstades förslaget. Likaledes Mr. Bergerons (kons.) förslag, att franskan skulle officiellt likställas med engelskan. Sedan röstningen afgjorts, blef Sir Wilfrid föremål för lifliga ovationer från den liberala sidan.

Finansminister Fielding höll i torsdags sitt budgetstal. De ordinarie statsinkomsterna utgöra $71,250,000 och de ordinarie utgifterna $62,250,000, alltså lemnande i detta afseende ett öfverskott af nio millioner dollars. De extra ordinarie utgifterna, hvari justeringen af en del gamla räkningar med provinserna ingår, uppbringar emellertid hela utgiftsstaten för nästa år till $74,750,000.

Inga viktigare förändringar i tulltaxan tillkännagåfvos. Mr. Foster, ex-finansminister, kritiserade budgetenoch höll före, att kassabrist förelåge, enär såväl ordinarie som extra ordinarie utgifter skulle sammanslås och balansera inkomsterna. Han påpekade också, att sedan statslånen börjat omplaceras på lägre räntefot, många millioner därigenom inbesparats, men han höll före, att i fråga om de löpande utgifterna man skulle draga in på staten.

En lungsotskomité sammansatt ur båda kamrarna skall framlemna ett förslag till regeringen angående denna sjukdoms bekämpande.

Canada.

VID TRUNK, Alta., blef här om dagen en arbetare dödad i en kolgrufva.

HUMMERFISKET i St. Lawrence har denna säsong varit särskildt gifvande.

RIKA KOPPARFYND ha påträffats i Youkon vid White River. Ett prof af ren koppar, vägande 19 lbs. har införts till Dawson.

$2,000.00 BÖTER ådömdes postmästare Shaw hvilken röstade i det nyss hållna valet i South London.

STYF SKYTT. Stabssergeanten Kerr vid 48:de högländare-regementet i Toronto, har under de nu pågående skjuttäflingarna i Bisley, Eng., skjutit 19 prickar å rad på 200 yds.

SKÖN DISCIPLIN. Några af besättningen på regeringskryssaren "Canada", missnöjda med kaptenens behandlingssätt, togo sig före att sträjka. De ersattes omedelbart med nya.

TYNDALL. Distriktet har beslutat upptaga ett lån på $8,000, och till kommissionärer utsågos Mr. Herman Strandberg, Adam Wells och Charles Turner.

Stenbrotten äro f. n. mycket sysselsatta.

BESLAGTAGEN FISKARBÅT. Seattle-skonaren "North", ägd af John Strand, fiskande häljeflundra, blef öfverraskad af regeringens bevakningsbåt fiskande i canadiensiskt vatten och blef förd som pris till Vancouver. Ombord fanns 8,000 lbs. fisk.

GATUSTRID I MONTREAL. Här om dagen anställde en skara greker och italienare ett större slagsmål på en af gatorna. Två italienare och en grek stannade på valplatsen och måste afföras till sjukhus.

SNABB POSTBEFORDRAN. Försök anställas nu af Dominion-regeringen med Allan-liniens snabbgående turbinångare angående snabb leverans af den europeiska posten. Så fort ångaren anländer till Moville, föres posten i land och ett Intercolonial-tåg är färdigt att rusa af till Montreal.

VATTENVÄGSKOMMISSIONEN, tillsatt af regeringen, har nu begynt sina undersökningar af St. Lawrence-routen för att rekommendera de arbeten, som möjligen kunna utföras i ändamål att göra denna viktiga farled säkrare för sjöfarten.

RUSKIGT SJÄLFMORDSFÖRSÖK. En skotsk immigrant, Alexander Anderson, sökte begå själfmord på tåget vid Dexter station och tillfogade sig ett förfärligt sår i halsen medelst en rakkniv. Man vet ej om han kan räddas. Han hade hustru och barn i sällskap. Innan han utförde handlingen kastade han en anvisning på $500 ut genom fönstret.

WETASKIWIN. En intressant broschyr öfver staden Wetaskiwin och distrikt har kommit oss tillhanda. Wetaskiwin är skandinavernas hufvudort i Alberta och alla upplysningar om densamma böra vara af stort intresse för landsmännen. Broschyren är tryckt på tidningen "Times" tryckeri och erhålles fritt på begäran genom att tillskrifva Secretary Board of Trade, Wetaskiwin.

GRAND TRUNK PACIFIC. Arbetet på denna banas västra sektion lär komma att börjas inom kort, enär utstakningen från Winnipeg till C.P.R:s Prince Albert-bana nu är fullbordad.

VID LAC DU BONNET inträffade i dag en dynamitexplosion, hvarvid två italienare, sysselsatta med borrning vid den elektriska stationsdammen, skadades så illa, att de måste införas till St. Boniface hospital.

100 MILLIONER bushels hvete väntas nordvästern afkasta i år, om vice pres. Wm. Whytes kalkulering håller streck. Förhållandena äro gynsammare än 1902, då medelskörden var 25 bu. per acre. 4 millioner acres äro insådda med hvete. Andra sädesslag väntas gifva motsvarande god afkastning.

LOUISE BRIDGE. Messrs T. C. Keenlyside and Co., hvilka placerat "Nairn Place" på marknaden, hafva visat stor företagsamhet i detta stycke. Alexandra ave. är nu under arbete, kontraktet lemnadt åt en välkänd järnvägskontraktör i Winnipeg, och gatan skall vara färdig inom två veckor. Gatan är öfver en mil lång, och när den är fullbordad, skall arbetet med Minto och Kent street påbörjas.

FARMARENA måste betala. En agent var för ett par år sedan uppe i Dauphin och lurade en fjorton stycken farmare att köpa en betäckningshingst för $3,500. Han använde en del fuffens att få växlarne påskrifna. Därjämte dog hingsten efter 1½ års förlopp. Farmarena vägrade betala, men domaren höll före, att då växlarna förelågo och diskonterats i riktig ordning samt valuta bekommits, de voro skyldiga att utbetala hela beloppet.

KENORA. En upprörande olyckshändelse inträffade i måndags på den norr härom belägna Manitou-sjön. Ett parti af tre Grand Trunk Pacific ingeniörer under ma- [illegible] från Kenora. På Manitou-sjön uppstod en häftig storm och båten sjönk en kvarts mil från land. Claude Temple räddade sig simmande i land, och de öfriga tre klängde till kanoten i det längsta. När denne sjönk, följde de alla tre med.

— I Sabaskosking-viken drunknade en skogsarbetare Graham, hvilken var ute och rodde i en barkkanot. Som han var ovan, stjälpte den, och han drunknade, innan hjälp anlände.

Utlandet.

KRIGET.

Japaneserna hafva nu hissat sin flagga på äkta ryskt territorium, i det de landstigit på ön Sakhalin och drifvit undan de ryska besättningarna på de förskansningar som funnos där.

FREDSFÖRHANDLINGARNA mellan Ryssland och Japan skola äga rum i Portsmouth, N. H., och taga sin början så snart kommissionärerna hunnit anlända.

STORA GRUFOLYCKOR.

Från Cardiff, Wales, telegraferades i går, att en explosion inträffade i ett af schakten i National Colliery, Wattstown, medelpunkten af de waleska kolfälten, hvarvid 126 människor tros hafva omkommit. En dof knall gaf den första underrättelsen om olyckan, och därefter började eld och rök tränga fram ur öppningen till grufvan. Hittills har man lyckats bringa i dagen 68 kroppar.

I en kolgrufva i Boarussia, Preussen, äro 39 arbetare afskurna från den yttre världen sedan flera dagar. Man antager, att de alla tillsatt lifvet.

RYSSLAND. Polisprefekten i Moskwa, general Shuvaloff, blef i går skjuten till döds af en nihilist i samma ögonblick han skulle mottaga en petition. Mördaren arresterades.

Ryska örlogsflaggan svajar ånyo på Prins Potemkin och den torpedobåt, som medföljde. I lördags middag inlöpte fartygen i Kustenje, en rumänisk hamn, och besättningen gaf sig till fånga på villkor att blifva behandlade som utländska flyktingar. De togos om hand af rumäniska myndigheterna och fördes genom landet öfver gränsen. Från Wien utfärdade desertörerna ett manifest till hen civiliserade världen angående det ryska folkets frihetskamp. Senaste meddelanden tyda på att regeringen lyckats dämpa oroligheterna och att flera reformer skola införas. Endast i Kaukasus synes frihetskriget vara i full gång.

EN FRANSK SUBMARINBÅT sjönk vid Bigerta, Tunis, och höllsbesättningen fången flera dygn under vattnet, innan hjälp anlände.

TYSKE KÄJSAREN lär hafva i sinnet att vid Medelhafvet på den afrikanska sidan anlägga befästningar, hvilka skola uppväga Gibraltar.

"På fäderneslandets altare" skrifver Svenska Kuriren, offrades den 4 juli medelst fyrverkeripjäser, smällare och skjutvapen 46 dödade och 2,620 sårade, enligt rapporterna dagen efter. Här i Chicago blef en dödad och 115 sårade, bland de senare 8 lifsfarligt. Trettiofyra eldsvådor förorsakades af det ovarsamma festandet, men lyckligtvis var ingen af dem betydlig. Bland oförsiktigt patriotiska amerikaner med skandinaviska namn här i staden, som bränt sig på fingrarne eller på annat sätt skadat sig under ett "värdigt" firande af "den ärorika fjärde", märkas: Harry Anderson, 18 år, 13 Gross terrace, en kula i vänstra handen; Georg Barqvist, 17 år, 869 N. Campbell ave., förlorat lillfingret på vänstra handen; Albert Bodin, 19 år, 245 Melrose st., skadad i ansiktet af en bleckburk, under hvilken en kanonsmällare affyrades; Ellsworth Davidson, 16 år, 4728 Princeton ave., bränd på vänstra handen af en kanonsmällare; Samuel Elseberg, 9 år, 139 Wendell st., bränd i ansiktet och underläppen söndersliten af en kanonsmällare; Frank Helvin, 18 år, 18211 Erie ave., vänstra handen bortsliten af en kanonsmällare; Roy Johnson, 15 år, 1037 N. Halsted st., skadad i högra handen af förladdningen från en leksakskanon; Emilie Larson, 18 år, 3440 Halsted st., träffad i vänstra armen af en förlupen kula; A. Nelson, 17 år, 469 Orchard st., vänstra handen förbränd af en lös patron; Harry Newman, 12 år, 3120 Wentworth ave., högra handen bränd af en smällare; Edward Odegaard, 9 år, 2323 Ems st., vänstra handen förbränd af en patron; Joseph Wallstra ögat förstördt af en kanonsmällare.

BRITISKA ARMEEN. Läksom Lord Kitchener uttalat en varning angående det svaga tillståndet af de britiska stridskrafterna i Indien, har nu fältmarskalk Lord Roberts i ett längre och väl afpassadt tal inför öfverhuset öppet och i egenskap af praktisk soldat uttryckt sin mening, att den britiska armén är otillräcklig, ofullständigt öfvad och oförmögen att i händelse af krig försvara Storbritanniens ställning som en första klassens makt. Han ville icke skjuta skulden direkt på regeringen utan på hela nationen, som icke ådagalade något intresse för armén förr än i sista minuten, då faran redan stode för dörren.

Lärdomarna från kriget i Sydafrika hade redan glömts, sade Lord Roberts, och den engelska hären vore i lika dåligt skick nu som då detta krig bröt ut. Valet låge mellan upprättandet af en större stående armé eller något praktiskt allmänt öfningssystem. Käjsardömets lif eller död hänger på om Storbritanien är färdigt att försvara sina östra besittningar och på samma gång taga del i hvad som månde pågå hemikring, hvilket på hvartdera stället fordrade en armé lika stor och kraftig som något europeiskt lands. Nationen måste vakna upp.

HÅLL REGELBUNDEN AFFÖRING.

Om Ni icke hade afföring för en vecka, skulle Ni bli förlamad. Om mer än en dag går, blir Ni svag, blodet blir dåligt, andedräkten afskyvärdt illaluktande, Ni känner er sjuk helt och hållet. För att bota detta, så tag Dr. Hamiltons Piller, hvilka reglera afföringen och bota förstoppning. Om Ni tar dem på kvällen, är Ni bra på morgonen. De rena systemet, förekomma hufvudvärk, gallfeber och dålig mage. Snabba och säkra äro Dr. Hamiltons Piller af Mandrake och Butternut, 25c. per ask eller fem för $1.00 hos alla försäljare.

CROUP ÄR DÖDLIG.

Den måste botas kvickt. Ingenting så säkert som Nerviline. Tag det invärtes, och gno in det på strupen och bröstet — "croup" försvinner snart. Ingen doktor kan skrifva ett mera effektivt recept än Polsons Nerviline, som når det onda och botgr kvickt. Den underbara kraften hos Nerviline skall öfverraska er; det är det bästa hushållsläkemedel för hosta, förkylning, ondt i bröstet, "croup", och inre smärta af olika slag. Stora flaskor hafva utminuterats af alla försäljare under nära femtio år för 25c. stycket.